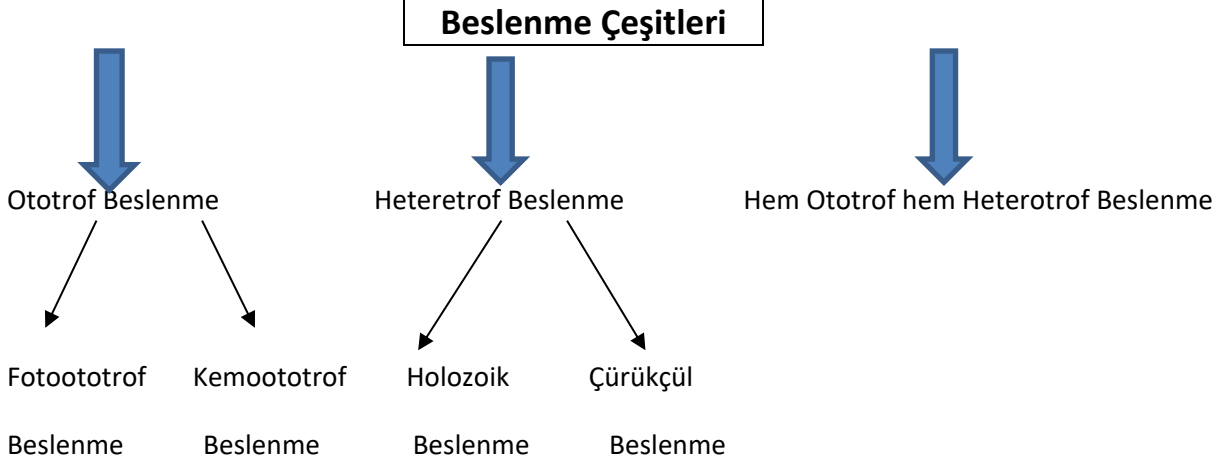

Canlılardaki Beslenme Şekilleri

Canlılar, beslenme yoluyla enerji ihtiyaçlarını ve yapım-onarım için gerekli olan besin maddelerini temin eder. Üreticilerden tüketicilere doğru bir ekosistem içinde bulunan canlılar arasında doğrudan ya da dolaylı olarak beslenme ilişkileri söz konusudur.

Canlılar genel olarak beslenme şekillerine göre üç grupta toplanır.

İnorganik bileşiklerden kendi organik besinlerini kendileri üreten canlılara **ototrof canlılar** denir.

Bütün ototrof canlılar, ekosistemin üreticiler basamağını oluşturur. Fotosentez yapan ototrof canlılara **fotoototrof**, kemosentez yapan canlılara ise **kemoototrof** denir. Enerji kaynağı olarak fotoototroflar güneş ışığını, kemoototroflar ise kimyasal enerjiyi kullanır.

İnorganik maddeleri kullanarak organik madde sentezleyebilen ve dışarıdan hazır olarak organik madde alabilen canlılara **hem ototrof hem heterotrof beslenen canlılar** denir.

Besinlerini kendileri üretemeyen ve diğer canlılar üzerinden hazır olarak alan canlılara **heterotrof canlılar** denir. Beslenme şekilinde heterotrof beslenme denir. İhtiyacı olan besini katı parçalar hâlinde alarak yapılan beslenmeye **holozoik beslenme** denir. Holozoik beslenen canlıların ağız yapısı ve sindirim kanalı, beslenme şekline uygun yapıdadır.

Holozoik beslenme üçe ayrılır

Sadece bitkisel besinlerle beslenen canlılara **otçul (herbivor)**,

Sadece hayvansal gıdalarla beslenen canlılara **etçil (karnivor)**,

Her iki besin türüyle de beslenebilen canlılara ise **hepçil (omnivor)** canlılar denir.

Çürükçül Beslenme

Organik atıkları parçalayarak inorganik maddelere dönüştüren canlılara **ayrıştırıcılar (saprofitler)** denir. Ekosistemlerin yapısında ve madde döngülerinde ayrıştırıcıların çok önemli görevleri vardır. Bu canlıların faaliyetleri sonucunda maddeler yeniden üreticilerin kullanabileceği inorganik bileşiklere dönüştürülür. Dolayısıyla ayrıştırıcılar doğada oluşabilecek organik kirliliği önler. Bazı bakteri, mantar ve omurgasız hayvan türleri saprofit canlıları meydana getirir.